

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In District: 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

STIRI TELEGRAFICE

din zilele strelne

Sofia, 25 Septembrie.

Generalul Kaulbars a sosit aici. Un șir mare de trăsuri l'a întâmpinat pe soseaoa Lom-Palanka. Zankovîști l'a salutat foarte căduros. Dintre persoanele oficiale l'a întâmpinat numai prefectul cu secretarul său.

Stambulow are de gând să trimeată la Kaulbars o deputație din toate partidele și să comunică, că Bulgaria vrea să păstreze independența și să fie guvernată în sensul legilor existente, până ce marea Sobranie va alege pe prințul cel nou. O rea impresie a făcut conferința lui Stambulow cu Zankow, când acesta a declarat, că vrea să meargă împreună, dacă cel propus de dinsul vor primi portofoliile de interne și externe.

Circula zgromotul că generalul Kaulbars va face guvernul următoarele proponeri: 1. Desființarea stării de asediu. 2. Liberaea arestanților politici. 3. Amânarea întrunirii Sobraniei celei mari. Nekliudow a fost astăzi amabil față cu guvernul bulgar.

Petersburg, 25 Septembrie.

Foile cer necontenti o intervenție energetică contra regenței bulgare, care prin procedeuri ca arderea drapelelor, fără ca Rusia să se protesteze, impune Bulgarilor convingerea, că totul s'a făcut cu invadarea Rusiei. De aceea se prevăzeste un fiasco complet misiuni diplomatică a generalului Kaulbars. El se va mărgini să sprijine energic cerele Cabinetului din Petersburg și să cunoască bine situația adevărată, înlesnind astfel guvernului hotărîri corespunzătoare. Se asigură însă că guvernul speră de la Kaulbars să evite necesitatea unei ocupării, a cărei gravitate pare a se fi înțeles acum și aici.

Sofia, 25 Septembrie.

O sumă de un milion franci, depusă la banca bulgară de către Rusia, din fondul de ocupație, s'a cerut astăzi îndărât de către agenția rusă spre a crea dificultăți guvernului. Însă banca națională a numerat bani îndărât. Domnește o dispoziție posomorită. Partidele adverse caută să se apropie. Postul ministru de finanțe Zeleskowici a murit fără veste azi-dimineață, după ce s'a intors de la Zankow. Zeleskowici era stimat de toți și moartea lui este mult regretată.

Erzerum, 25 Septembrie.

Autoritățile militare turcești lucrează cu mare zel spre a face ca fortificările să fie în stare bună de apărare. Spre complecarea armelor au plecat deja 24 baterii tunuri de calibru deosebit. Consulul general rus, generalul Denett, care primește de la guvernul său ordinul să plece la Kharpot, a primit contra-ordin și așteaptă noi instrucții. — De luni de zile siguranța publică e miserabilă; stagnația domnește și pe râmul economic.

Budapest, 25 Septembrie

In urma conborbirilor de aici ale ministrului român Sturza, se aude acum, că din nou va primi în curând definitiv ministerul de externe.

Cernăuți, 25 Septembrie

In ședința de astăzi a Camerii de comerț din Bucovina, deputatul Enric Popper și-a depus darea de seamă. El se declară adversar al unor taxe mari pe grane și pledează pentru înălțarea raportului de astăzi cu România. Camera de comerț a aplaudat darea de seamă, dându-i un vot de încredere deplină.

Berlin, 25 Septembrie

O scrisoare din Pesta către *Tageblatt* semnalizează posibilitatea retragerii comitetului Kalnoky. Motivul principal al chemării lui în minister a fost presupunerea, că fiind personala gratissima la Curtea Tarului va fi în stare să aducă o înțelegere în momente critice. Cu acela presupunere se arată și fi neîntemeiată, cu atât dispără motivul de a îl lăsa în postul de ministru la externe. Actualmente cei din Viena sunt prea nemulțumiți cu Rusia. E puțină speranță că comitele Kalnoky ar fi în stare să obțină de la Rusia concesiuni mai întinse. Se crede că Andrașy sau Kallay va fi succesorul lui Kalnoky.

Roma, 25 Septembrie

Indată după deschiderea Camerii, opoziția va propune desființarea ordinilor religioase.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, No 3 bis, București; și la corespondență statului din județe.

In Paris: La Société Havas, place du Bourse, 8.

In Viena: La Heinrich Schlek, I. Wallzeile, 14, Bioul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.

In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Bioul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV ... 30 bani.

Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.

Scrisorile nefrancate se refuză. — Articoli republicați nu se inapoiă.

Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilită.

la gradul de sub-locotenent în rezervă, la corpul III de armată.

D. Ch. I. Băsgan este numit agent de control al sprijinătorilor la fabrica Bolintinu-din-Vale din județul Ilfov, în locul d-lui Th. Popescu, lăsat în disponibilitate; salariul se fixează pentru fabrica Bolintinu la 250 lei mensual.

DIN AFARA

Germania și Austria.

Foile oficioase germane, mai ales *Nord-deutsche Allg. Zeitung*, ... asupra tuturor acelor care veniseră pentru întrunirea de Duminică despre reconstituirea partidului liberal și despre viitoarea întrunire publică și prin judecăți de frumusețea vorbelor.

In urma mai multor reclamații ce s'a primis la ministerul lucrărilor publice din partea rezerviștilor, cerând a fi scutiți de prestație, și pentru a se evita pe viitor asemenea reclamații nefondat, d. ministerul respectiv comunică prefectilor de județ că legea din 12 Mai 1878 scoate pe rezerviști care au făcut campania din 1877—1878 numai de darea directă către Stat numită „căile de comunicație”, (mai înainte „bir”), și nu e nicăi o lege care să îl scutească de lucru în natură („prestație”), cerut la facerea drumurilor vicinale și comunale.

Nicicu nu poate opri pe *Nord. Allg. Zeitung* de a se năpăsi cu o furie grozavă asupra tuturor acelor care îndrăznesc a se gădi nu numai la interesele germane, ci și la interesele statului lor (austriac).

Organul cancelarului îndreptățează astăzi către *Tagblatt* și către *Neue Freie Presse* unul din acele reci dușuri, cu cari avea obicei altădată să grăbească presa franceză. Acum nu mai e Franța, ci Austria este cea împrejmuită; acum monarhia austro-ungară a devenit obiectul nemulțumirii organelor principiului Bismark. Dece? Pentru că ne-am permis și a fi de altă părere asupra politicii cancelarului german, decum ar fi dorit cel din Berlin. Dar oare suntem noi înținuți a asculta de lozinca ce se dă în bioul de presă din Berlin? Trebuie să lăcem, trebuie oare să ne ascundem pările și temerile noastre, când acestea ne rod la inimă, spre a nu perde cum-va favoarea și grăzia puternicei prese din Berlin? E absurdă asertările din *Nord. Allg. Zeitung*, că atitudinea foilor austro-ungare ar putea turbura alianța ce există de atâtia ani între Germania și Austro-Ungaria. Merită dispreț însă bănuiala ce aruncă asupră-ne, că servim interesele altora, iar nu ale patriei noastre. Nu primim nici de la însuși prințul Bismark de ce?

In săptămâna 7—13 Septembrie populația capitalei s'a sporit cu 3 divizi: s'a născut 121 și au murit 118. Sporul însă revine, ca în tot-d'a-ună, evreilor, — cari au avut 20 născuți și 10 morți.

Cei mai mulți morți au fost copii până la vîrstă de 5 ani.

După informațiile ministerului nostru de externe, la 10 (22) Septembrie 1886, s'a mai ivit un cas de holera în comuna Moor din județul Stuhlwiesenburgh, iar cazul de boala, care se ivise la 8 (20) Septembrie la Duna Földvár, a fost urmat de moarte.

In zia de 12 Septembrie nu s'a constat nici un caz de pestă-bovină în comunele Vetrășoaia și Râncenii din județul Făleciu.

In ziua de 10 August trecut, s'a găsit în riu Ialomița, în dreptul comunei Giurgiu din județul Ialomița, cadavrul unui om necunoscut, ca de anii 22, de statură mijlocie, constitutie robustă, părul galben, tuns moale, față bălană, mustătă și barba abădită. Aflat cu părere de reu ca să moară, a murit în următoarele ore.

Până acum nu se știe dacă moartea a cestui om a rezultat unei întemplieri ne-norociote, sau rezultatul unei crimi.

Un tânăr pelagros în vîrstă de 32 de ani (comuna Merenii-de-Sus, județul Vlașca) s'a găsit spânzurat într'un coșar al tatălui său.

In ziua de 11 Septembrie curent, pe la orele 12 și jumătate s'a aprins moara a rendașilor domeniului Giurgiu, situată pe soseaua Giurgiu-București, și a ars cu desăvârsire.

Din cercetările făcute, s'a constatat că focul a provenit din aprinderea paelor ce erau pe largă mașină.

Citim în *Galați* de la 16 Septembrie: „Astăzi la ora 11 s'a spânzurat fratele repaosatului Sava Gâlmoi.”

“Nenorocitul, părinte a patru copii, după ce azi-dimineață pe la ora 10 băsește un răchiu, se duse acasă, săcă un laț cu o sfârșită de la capătine de zahăr, il legă de coardă bucătăriei și la 11 ore nevasta sa îl găsi mort.”

AMBULANTELE RURALE

Cestiunea ambulanțelor sanitare rurale este una dintre cele mai importante, care trebuie să atragă atenționea guvernului. E necesar ca toți medicii cari au luat parte, să și expue părericile lor asupra acestei instituții. Noi am publicat în *Romanul* de la 4 Septembrie a. c., un articol, prin care arătam că ar fi mai bine să se construiască spitale căci ambulanțele aduc foarte puțin folos în raport cu cheltuiala făcută.

DECRETE

S'a decretat regulamentul pentru transportarea animalelor și a produselor brute cu calea ferată.

Sergentul bacalaureat Terian Deodat, din batalionul 4 vânători, depunând cu succes examenul cerut de legea ofițerilor de rezervă, și îndepinind și celelalte condiții cerute de legea de înaintare în armată, s'a înaintat, pe ziua de 16 Septembrie 1886,

In România Liberă de la 10 curent, d. doctor Dănescu se încearcă a critica cele expuse de noi. Suntem dafoři, în interesul luminei, a respunde onorabilului nostru confrate, spre a vedea oră cine în a cui parte se află dreptatea, relevând tot de odată și alte lucruri ce le-am omis în sus cîntul articol.

D-nul medic militar demograf, doctorul Dănescu, se plânge de aceea că, în anul întâi și al doilea, cât ambulanțele rurale au fost sub îngrijirea medicilor militari, nu s'a vîzut de căt aducându-se laude asupra lor. Cum au fost chemați și medicii civili în rezervă a lăudă partea, se găsesc unii confrati care să critique aceste instituții.

Desigur că d. doctor Dănescu a emis această părere insuflată de un pren mare de activitate. Cu toate astea ne permitem în treba pe onor. nostru confrate: oare d-sa e în contra criticel, în contra discuțiunilor de diferite nuante, din care poate să nasca lumină? Atunci n'avem de căt a lăudă oră cine instituție, fie ea chiar rea, și astfel nici o dată nu vom ajunge a lăudă niște rezoluții mai bune.

Precum se vede, d-lui medic de regiment Dănescu, nu pare bine că a fost chemați și medicii civili în ambulanțe; căci numai dinși având curajul opinioñilor, expun faptele așa cum sunt ele în realitate. Dacă medicul civil critică ambulanțele rurale nu o fac aceasta de căt pentru a aduce un serviciu inițiatorilor acestor instituții și mai cu seamă nenorocitului de lăudă bolnav, arătând alte mijloace mult mai eficace pentru tămaduirea lui.

Ca probă în contra celor zise de noi că lăudă bolnav nu profită aproape nimic de medicamentele ce i se dau la ambulanțe, d-sa ne aduce statisticile medicilor săi. Apoi, d. doctor Dănescu nu știe, ca medic, ce valoare au statisticile, făcute în asemenea împrejurări, în cestiu de vindecare de boale?

Mați departe d. Dănescu zice: *până când să se înființeze spitale rurale trebuie oare ca noi apostoli umanității să stăm cu măini incrușcate și să ne uităm cum mor copiii la țară de friguri, diaree, disenterie, etc.*

Dar, ce însemnează acest *până când?* nu e oare posibil a se construi chiar în anul acesta mai multe spitale—barace când e vorba de sénatarea nenorocitului lăudă? Cred că d. doctor Dănescu că după plecarea d-sale cu ambulanța, nu mai vor fi friguri, nu mai vor fi diarei, disenterii, etc? Dar acestea sunt boale ce pot veni în oră ceano-timp, mai cu seamă în toamna, tocmai când ambulanțele au plecat acasă. Așa fiind, spitalul care funcționează mereu, iar nu ambulanța, ne aduce efecte salutare.

Pentru d. doctor Dănescu spitalele rurale sunt *ideal*. Ideal sunt ambulanțele rurale, cu cari se pretinde că se poate vindeca multe de bolnavi numai în timp de 3 luni de zile pe an! Spitalele rurale nu sunt idealuri. Nu ne trebuie spitale modele și costisitoare; e suficient a se construi niște spitale-barace, cari cosă foarte puțin⁴⁾,

⁴⁾ Asemenea spitale s-au construit de direcția lăudăilor noi și căilor ferate unde sub-semnatul am funcționat ca medic. Pentru 50 paturi nu costă mai mult de 20,000 lei și servesc foarte bine mai mult de zile.

Zestrea lor se va lua, provizoriu, de la ambulanțe, și medicul de plasă va fi mulțumit să aibă un spital în care să locuască și să se ocupe într-un mod sănătific.

Tocmai un sentiment uman și românesc pe care n'il contestă d. doctor Dănescu, ne încreză a cere de urgență înființarea de spitale. Cu spitale numai vom fi siguri că în timp de două ani se vor putea vindeca toți cei cu pelagră, paludism și sifilis, adăgându-se și măsurile de igienă generală. Cu ambulanțele însă, atât de mult lăudate de d. doctor demograf Dănescu, să fie sigur oră cine că nici în două-zeci de ani nu se va aduce serviciile ce le va aduce spitalele numai în doă ani.

Vorbind de Pelagră d. doctor Dănescu a afirmă că d-sa o vindecă cu pâinea cea esențială fabricată în cotorul ambulanței și numai în 15 zile! Înțrebă pe oră cine medic, să ne afirme dacă e posibil a se vindeca pelagra cu mâncare, fie? E căt de bună *numai* în timp de 15 zile! Sunt siguri că nici d. Dănescu nu și-ar lăudă o asemenea fusărcinare.

Si apoi, căi pelagoșii se pot căuta în spitale ambulanței în 15 sau 20 de zile? Foarte puțini, în comparație cu numărul imens ce se află prin multe județe. Un exemplu: în timp de 10 zile numai, în județul Covurlui, la ambulanța în care am luat parte, s-a presintat 508 pelagoșii. E înțrebarea acum, și la care înem să ne se respunză: ce să fac acești pelagoșii după plecarea ambulanței? Să fie sigur d. doctor Dănescu, care se îngrijește așa de mult de soarta lăudăilor din România, că, până la anul când d-sa va veni iar cu ambulanța în acel județ, o mare parte din acel 508 pelagoșii vor sucomba progresul maladielor spre. Această scop administratorul a trebuit să însoțească pe fermecătoare, în costumul lui Adam, cătăva nopti prin camp, apoi să încheie un contract, cu data de 21 Mai a. c. prin care lăudă se obligă pentru suma de 18 ruble, să scape cu totul campie în acest an de afurisitora omidă; dacă însă omioa să răvăsească gratis. Administratorul a numărat suma cerută acum lumea așteaptă sa vadă; dacă și vrăjitoarea să ființează de cuvenit.

Sunt trei ani de când asist la examenile elevilor. Puterile atât a celor ce intră în școală că și a celor ce es desceresc din an în an. Elevii ce în anul acesta au terminat cursul și es acum din școală sunt cu mult mai slab decât acei ce au esit în anii trecuți. Asemenea și elevii din clasa I ce s-au primit în anul acesta sunt cu mult mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa I ce

s-au primit în anul acesta sunt cu mult

mai puțin pregătiți pentru a putea urma cu succes învățările de căt elevii primiți

în anii trecuți.

Elevii nefiind pregătiți nu se pot folosi de învățătură ce li se predă *măcar oră căt de multă osteneală și ar da și ei și profesorii lor*.

Si trebuie să mărturism că atât profesorii că și elevii din clasa

urmare exemplară, model; și pe de altă învețemant practic de agricultură, acesta este îndoit caracter al unei ferme de înțelui grad de învețemant agricol, adică cultura exemplară și învețemant practic. La asemenea fermă-școală scopul principal este de a forma școlii cultivațiori practici de cărți credem că sunte cea mai vie trebuință noastră.

Ferma de la Pantelimon este departe de a fi o moșie cu o cultură profitabilă. Cătarea ei în regie care depinde în totul și în toate de minister împedă lucrările și se zice că aceasta ar fi cauza principală a stării deplorabile în care se află. Autoritatea administrației fermei nu este deosebită de liberă pentru că să și ia asupra și toată responsabilitatea de nereușita ei. Oprită în desfacerea productelor de apăbările și deslegărilor ministeriale ea vede perzisită ocaziunile cari îl-ar permite să realizeze profiturile fără ca să poată avea vre-o putere de a opri pagubile". Astfel, de exemplu, porumbul este în pătul de trei ani nevendut. În 1864 s-a oferit 100 lei pe chilă și nu s'a dat, după aceea în 1865 s'a oferit 85 lei pe chilă și tot nu s'a dat; în 1866 asemenea nu s'a dat și acum numai noua oleră mult de 60 de lei. Afara de aceasta ferma este lipsită și de magazine și grăul se strică pe arie și apoi se vinde cu prețul scăzut. Semințele sunt proaste, grăul anestecat cu secără și pentru schimbătorul lor se cer fonduri cari nici nu creeze cineva ale pune în buget la cheltuială, când veniturile nu figurează ca să indemnă pe guvern a face avansuri. În fine neplata la timp a argătilor face că lucrările sunt paralizate. Acum chiar nu sunt în ființă de căt numai 2 argăti în loc de 10 ce sunt trecuți în buget.

(Va urma).

ȘCOALA NORMALĂ PENTRU INSTITUTORI DIN LAUSANNE (ELVEȚIA)

(Urmare și fine)

III. Compoziții și ortografie. — Profesor: d. E. Lugrin. — Fiecare elev își prezintă compoziția. Profesorul după ce le-a observat pe ale tuturor iudica rezultatul pe unu sau și-o citească. Toți cei-l-alii elevi împreună cu profesorul își iau note. În sfârșit, un alt elev își face critica, apoi toți își arată observațiunile ce au de făcut. La rândul său profesorul le arată părțile bune și rele, greșelile de stil și cele gramaticale. Din ortografie, d. Lugrin dă subiectele său predilecție unei bucăți pe care elevul le corespondă adăugând lipsurile și formând astfel o compoziție pe tablă. Apoi se face analiza acelei compoziții, arătând cauza pentru care cutare său cutare vorbă să scrie astfel iar nu altfel, și cum ar putea face aceasta cunoștința și elevilor pe care va avea să inițieze.

IV. Literatură și Lectura. — Profesor: Aug. Vulliet. — Biografiile differenților scriitorilor și literați; comparațiuni între scriitorii de același gen, imprejurările în care a trăit fiecare, și tot ceea ce a putut influența în bine sau rău asupra persoanei; despre care se vorbește cum și folosesc său mai bine rezultatele pe care le-a produs scrierile fiecărui pentru societate.

V. Matematică și Geometria. — (Arpentajii) Profesor: d. A. Lude. — Pentru ambele voi spune că se predă în mod teoretic și practic. Un exemplu: În lecția trecută s-a vorbit despre ridicarea planurilor cu planșeta D. Lude aduce tripedul, și face descrierea, il așeză, punе pe dinșul planșetei, și face nivelamentul (o așeză orizontală) și arată modul ridicării planurilor. Un elev este invitat să repete ceea ce a explicat și să așeze din nou planșeta, pe care a desfășurat-o în condițiunile cunoscute. În două lecții d. Lude ridică cu acest instrument planul terasei academiei; iar apoi elevii pe același planșetă.

VI. Istoria. — Profesor: d. J. Magnenat. (Autorul Istoriei și Geografiei Elveției). D-și face lectiile urmănd în total met: pragmatică; adică, pentru ca să spună o opătă căută și arată mai întâi cauzele cari au adus această faptă, imprejurările, evenimentele, timpul, societatea și tot ceea ce a putut influența asupra faptului său persoanei istorice, pe care după ce a expus-o, îl arată și efectele produse în bine sau rău, estragele morale și patriotice, etc. — Apoi arată și mai pe scurt cum s-ar putea preda copiilor lecțiunile spuse.

VII. Geografia. — Tot d-sa explicând face harta pe tablă, arată și în natură direcția nea către sau către localități. Elevii își fac harta după d-sa luându-și note din cele explicate. Lecții metodice... etc.

¹⁾ Vom vedea că prin organizarea fermelor de la Galata și Balta Verde nu s-a mai făcut regie, ci moșile s-a arătat directorilor. Din nenorocire rezultatele au fost tot reale. Alătore cauza răului,

VIII. Religiunea. — Profesor pr. Panchaud. — Se fac narării că se poate mai apropiate de textul evangelic. Se trag exemple morale din fiecare narătură și părțile ei.

IX. Științele Naturale. — Predat cu mult talent de d. L. Mayor. — Vorbind despre diferitele specii de soluri, d-sa nu se mulțumește a zice: «Substanțele principale care domină în scoarța pământului, afectat culturii legumelor ¹⁾ sunt: arena, calciul și argila; car și dău numirea terenurilor de argilos, calcaros sau arenos, etc.» ci, le arată elevilor în natură, său vorbind despre cultura cartofului, fasolei sau morcovului, d-sa intră în clasă educând cu sine și diferențele specii de fasole, cartofi sau morcov, despre cultura cărora are a vorbi.

Martie trecută am făcut cu d-sa excursiune la comuna Croisette. Aci am vizitat școala primară rurală de sub direcția d-lui Nicolet (clasele superioare), care își a început cariera în anul 1836. Conservatorul gunoiului și bălgăriului cum și cultura agricolă și horticola școalei am admirat-o. Profesorul nostru d. Mayor, arată aci diferențele specii de legume și cum se cultivă. Nu lasă însă să scape nimic din vedere. Așa, văzând o plantă uscată, pălită său măncată arată și cauza.

Trecuță apoi în liveză, la stupărie, la grajd: unde admiră cele opt vaci ale d-lui Nicolet care după spusa d-sale fiecare îl dă 25–30 litri lapte pe zi. De aci trecuță la porcărie. Aci am văzut o rasă deosebită de porci de toată frumusețea (lungimea unuia până la 1,50 m.). Îl-am întrebat despre preț și mi-a răspuns că îl vine cu 50 fr. prețul când sunt de sease săptămâni. De aci trecuță la fanărie, gimnastică și în fine în școală. Cât de rău ne-a părut (mies în deosebi) căcă era târziu și prin urmare copiii nu erau aci, ca să putem asista la cursuri. Totuși aranjamentul, curățenia, regularitatea era prețuită. Acum chiar nu sunt în ființă de căt numai 2 argăti în loc de 10 ce sunt trecuți în buget.

Serafim Ionescu.

VARIETATI

O crimă cumplită s-a săvîrșit zilele acestea în comuna Beregsău, comitatul Timisoarei. Un anumit Moise Radovici se duse Dumineca trecută pe la 8 ore seara în locuința văduvei Marta Nicolescu, pe care de mult o urmări cu nerușinatul sale pretenționă. Densul a voit să incerce pentru ultima dată o influență asupra frumoasei văduve. În ce chip a făcut-o el aceasta, s-a văzut nu peste mult, căcă abia stătu ca vr'o 20 de minute și se auzi o detunătură, ca descărcația unui pistol. Radovici, — după ce nu i-a succes a îndupla pe văduva, a descărcat pistolul asupra văduvei, — care ținea pruncul ei — abia de 3 luni — în brațe. Pistolul a fost încărcat cu bucățele de plumb, de unde apoi vine, căcă a rănit pe mama în piciorul drept, pe copilul din brațele mamei în cap, iar pe un băiat cu numele Nicolae, care stătea lângă mamă, în mână stângă. Copilul a și murit în urmă răni în zia următoare, iar băiatul Nicolae cu greu va scăpa, pe cind mama băieților a primit numai o rană ușoară, de care incurând va fi vindecată. Asasinul a fost arestat din partea gendarmeriei din Beregsău; dinșul spune, că pistolul s'ar fi descărcat de sine; mai mulți oameni, cari au fost martori ai acestei scene spusă însă că cu precalcule și intențione ar fi să săvîrșă Radovici crima.

Fata măncată făptă și o neagră arsă de vie e o faptă întâmplată în Georgia (Statele-Unite) și pe care numai citind-o cineva se înținorează:

Samuel Frick un negru din Tattenhall

Conty găsi de lucru săptămâna trecută într-o fabrică de terbentina la 10 mile departe de casă lui. Rămânând văduv cu o fetiță de 4 ani, o incredință unei vecine neagră și ea, căcă o păzească în lipa lui.

Acum vr'o două zile, după amiază, întorcându-se acasă și nevezându-și fetiță, întrebă pe neagră unde era, și aceasta borborosind căteva răspunsuri fără să, el căzu la bănuială că i se întâmplase vr'o nenorocire.

Strigă, urlă, răscoli prin casă, și în cele din urmă, într'un colț al bucatăriei, într'un bucoi unde se ținea carne de porc sărată, și de unde era un miros urât, văzu ceva

¹⁾ Cultura legumelor este subiectul lecțiunilor din zilele acestea.

grozav, imposibil de suferit; resturile fetelor sale, un picior și capul.

Tatal deține atunci un șipăt, ce păru un muget: alergă vr'o 20 de vecini, și el cu o secură sări la ticăloasa femeie să îl spargă capul; dar acest monstru de femeie căzându-i în genunchi se rugă să lase ca să vorbească.

Și povestă că cu trei zile mai înainte Negril dăduse un picnic: că trebuia să le dea demâncare. Atunci nu găsi alt expedient mai bun de căt să utilizeze pe fată... o omor, o tăci bucătă și o date pe jumătate făptă și pe jumătate fărtă, Negrilor, care măncaseră cu mare postă.

Zice și tăcu, așteptând ca o lovitură de secură să îl tăie viață; dar auditorul își schimbă hotărârea. Criminala nu trebuia să moară dintr-o dată: trebuia să suferă ceea ce merita.

Adusă lemne și petroliu. O legără de un copac și deteră foc. Peste o jumătate de ceas din ticăloasa femeie rămaseră numai oasele și un inel de aur pe care îl avea în deget!

Necunoscuți făcători de rele au pus foc în noaptea zilei de 5 Septembrie, la un coșar al locuitorului Gheorghe G. Vrăceanu din comuna Straoani-de-Jos, județul Putna, și au ars cu această ocazie cinci case feni, nișce vase și doage, și doi mascuri.

În noaptea de 7 Septembrie curent, femeia locuitorului Necula Ioan Chirilă, din comuna Gărcina, județul Neamț, a născut trei copii, doi băieți și o fată, cari în ziua de 8 curent au început totuși din viață; mama lor însă se află în deplină sănătate.

MONUMENTUL LUI DAVILA

Dare de seamă de bani încasăți pentru ridicarea unui monument răposatului dr. Davila.

Sumele primește și publicate până la 23 Iulie 1886: 7,798.

Lista Nr. 54 incredințată d-lui comandanț al Escadron. de tren din București.

D. Nicolae Andrei lei 1, Albescu Gg. lei 1, M. Antonescu banii 50, Ion Costache lei 1, Tudor Dumitru lei 1, Costache Georgescu lei 1, Mița Gg. lei 1, Bratu Gg. lei 1, Mirescu Dumitru lei 1, Calusa Ion lei 1, Petrescu Ion, lei 1, Ghenciu Gligore bani 50. — Total lei 12.

Trimisă de d. dr. Herăscu medic de regiment lei 10.

Lista Nr. 26 incredințată d-lui N. Carapati.

D. N. Carapati . . . . Lei 20
D. Teodor și Elena Radivon 10
D. Bodolea et Partos 4
D. Constantinescu et. Comp. . . . 5
D. G. A. Melic 2
Sumă 41
Sumă totală lei 7,861.

Sunt rugate atât persoanele din Capitală cât și comitatele districtele cărora li s'au trimis liste să bine voiască a activă subvenționarea și a trimite bani casierului.

Comitetul.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Padova, 26 Septembrie.
Politia de aici a arestat nouă indizi, care sunt acuzați, că de ziua aniversării a intrării trupelor regale în Roma au ars, înaintea monumentului lui Garibaldi, portretul Papel, însoțind această operație cu cantări derisorii.

Madrid, 26 Septembrie.

Se vorbește, că la granița Pirineilor s'ar fi întâmplat o luptă între o bandă de insurgenți și trupele regale.

Abbazia, 26 Septembrie.

Nava italiană Nicolo arde și acumă. Patru persoane de pe bord au ars; un elev s'a înecat. Capitanul navei, Ferrari, se găsește pe uscat în timpul isbuținii focului pe navă.

Londra, 26 Septembrie.

Ziarul Standard revenind asupra cestuii orientale respinge imputarea, că Anglia nu ar fi voind să aducă sacrificie spre a opri înaintarea Rusiei în Orient. Anglia nu cere, căcă să poarte răsuori pentru dinsă, dar ea nu vrea și nu poate fi anteluptătoare unor interese, ce privesc pe toate Puterile.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—</

Iordache N. Ionescu [restaurant] Strada Covalci, No. 1.

De închiriat

In suburbia Silvestru, Strada Altarului Nr. 8, se află o casă nouă de închiriat, compusă din sease camere, odaie de slugi, cuine, pivniță, împreună cu o grădină în întindere de un pogon cu pomii fructiferi și care se închiriază de la Sf. Dumitru înainte.

Doritorii se pot adresa chiar la proprietar care domiciliază în aceea casă.

MICHY

Administrator: PARIS, 8, boulevard Montmartre.

GRANDE-GRILLE. — Afectiuni limfatică, boli căilor mîntuitoare, umflarea ficalului și a spinelui, oprișul viscerelor, calculul biliar.

HOPITAL. — Afectiuni ale căilor mîntuitoare, greutate la stomac, mîntuire grea, nefasta de mâncare, gastralgia, dispesie.

CELESTINS. — Afectiuni re-nichilor ale becigelii, nisip, petră, guză, diabet, albuminărie.

HAUTERIVE. — Afectiuni ale nichilor, ale becigelii, nisip, petră, guză, diabet, albuminărie.

Depozit în București la d. Karanovici și Herțog.

SOLUTION PAUTAUBERGE AU CHLORHYDRO-PHOSPHATE DE CHAUX CREOSOTÉ

Intrebuită cu succes în Spitalul din Paris și recomandată de către cei mai însemnați Medici, în BRONCHITE, CATARARI, TUSE OPINATRE, BOLĂ de PEPT (Oftala), RACHITISMUL (Copii scrofulosi și deformi).

Fie-care lingură intră în jumătate pahar cu apă și jachăr. Ph. PAUTAUBERGE, 91, Boulevard Voltaire, la PARIS, și tot Ph.

Primul Biurou

Concesionat de guvern pentru Institutrice, Guvernantă, Bone de copii și cameriste superioare. Prin numeroasele sale relații cu streinătatea, biuroul este în stare să satisfacă toate cererile.

Pensiune pentru doamnele fără ocupație cu preț moderat.

Adelheid Bandau

72, Calea Victoriei, 72, în fața Palatului.

LICEUL ST. GHEORGHE

138, Calea Victoriei București Calea Victoriei, 138

Direcția liceului "St. Gheorghe", are onoare de a aduce la cunoștință publicului că s-a adăugat și clasa VI de liceu, așa în cît pentru anul școlar 1886/87, care va începe la 15 Septembrie viitor, cursurile vor cuprinde primele 6 clase de liceu și o clasa preparatoare în care se vor urma materiile clasei IV primărie. — Toate cursurile se vor predă în liceu de către profesori bine cunoscuți al acestui institut.

Prospectul liceului și condițiile de admitere se trămite ori cărei persoane care va face cererea direcției liceului 138, Calea Victoriei, București, unde se primește chiar de acum cererile de înscriere.

Numărul elevilor este strict limitat în fie-care clasă.

DIRECȚIUNEA

De închiriat

Casă din strada Fântânei Nr. 46, compusă din 8 camere de stăpân, 2 de servitori, bucătărie, cu curte și grădină spăcioasă.

A se adresa pentru informații proprietar în aceiași stradă la Nr. 48.

DE ARENDAT

De la Sf. Gheorghe 18^a, o moară (moia Cioroiaica) cu doar roate de Fâcăd, pe apa Telorman, 20 de minute de orașul Alexandria, cu conac și reședință și de opt-sprezece pogoane. — Doritorii să se adreseze la proprietară, d-na Smaranda Furculescu, Calea Griviței, Nr. 39. — București.

Un agricultor teoretic și practic, dorescă să se angajă la o moie ca administrator sau comunitat.

A se adresa strada Basarab, viz-avis Nr. 36

Pentru moși

Car din dd. proprietari vor să și reguleze moșile lor după planurile economice cu Rotătuna (adică împărțeala pământului de arat, cu tabloul semănăturilor) care ajută la îngrășarea pământului și la producție. — Parchetăria pădurilor după stință silviculturală — facere de fabrică etc., după interesul ce se poate aplica la fața locului, pe baza cum cere agricultura și industria. A se adresa la Ioan Rautenberg, inginer agricolator-hortnic, domiciliat în Huși.

La tipografia Curții Reale Pas. Român Nr. 12, se află de vînzare hârtie maclatură cu ocaoa.

ATELIER DE LEGĂTORIE esecută ori-ce fel de lucrări în această branță

F. GöBL FILII

Se esecută DIFERITE CĂRȚI SCOLASTICE SI DIDACTICE

în toate limbele useale și ori-ce mărime.

SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Deposit de Carnete pentru lucrători, Foi de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moșii.

Dominii proprietari și arendași și pot adresa comandele prin scrisorii

De închiriat

Dela Sf. Dimitrie viitor, în total său în parte casele din strada Roșia nr. 18, suburbia Staicu, în apropiere de calea Dudești (Crucea de piatră).

INSTITUȚIU MEDICAL

BUCUREȘTI

6. STRADA VESTEI, 8
Secția medicală
1. Hydroterapie, 2. Electrizare,
3. Orthopiedie, 4. Gimnastică,
5. Iohalaj, 6. Masaj și
6. Serviciul la domiciliu
4. Consultații medicale.

Secția Higienică

Bac abur Bac de putină cu și fără
duse medicamente
duse rece sistematică

BAI DE ABUR

SI DE PUTINA
Nota. 1. Bile de abur sunt dozate în toate zilele de la 7 ore dimineață până la 7 ore seara.
2. Pentru Dame însă, băile de abur, odășă pe săptămâna Vineri, de la 7 ore dimineață până la 7 ore meridiu.
Prețuri la secția medicală conform prospectului.

Directoare

ANUNCIU

De vînzare casele din Strada Smărăndei, Nr. 10, făcând colț în Strada Sf. Dimitrie, în apropiere cu noua construcție a Băncii Naționale.

Doritorii se pot adresa la proprietara care locuiește într-ensele, în toate zilele de la 12 ore pînă la 6 p. m.

SESONUL DE VARA

GRAND BAZAR DE ROMANIA

7, Strada Selari — BUCURESCI — Strada Selari, 7 (sub Hotel Fieschi)

Pentru SESONUL DE VARA am primit deja un elegant assortiment de Nouveaută, precum:

Costume Veston de Voyage, Mantile Pelerin docs și lână, de Voyage, Costume de veritabil docs Englezesc, Sacouri cu Veste de Mătase, Terno, Orleans, Casemir alb etc., Veste Broșate de docs și Mătase. — Redingote și Jaquette cu Veste dernière-mode. — Collecție elegantă de Pantaloni fantaisie.

Toate aceste confectionate c'oră eleganță și nu mai după noile jurnale în propria noastră fabricație din Europa.

GRAND BAZAR DE ROMANIA

Nr. 7 Strada Selari, Nr. 7, (sub Hotel Fieschi).

Aceste hapuri sunt de preferat tutuor preparaților analogi bere de ori-ce substanțe vătămătoare; intrebuită cu cel mai mare succes la bolalele organelor abdominale; sunt ușor purgativ și pușcă săngele; nicu un remediu nu e mai favorabil și cu total nevenitător spre a combate

CONSTIPATIILE

isvorul sigur al celor mai multe boale. Fiind în formă Zahariță, hapurile sunt luate bucurios de copil. Aceste hapuri au un certificat foarte onorific de la consilierul Curții, profesorul Pitha.

O cutie cu 15 hapuri costă 15 cr., un sul cu 8 cutii său 120 puri, c'ștă numai 1 florin.

AVERTISMENT! Orică cutie, pe care nu stă firma: Earmacia la Sf. Leopold și nu poartă pe dos marca noastră, este uc falsificat, de care să se ferească publicul.

Să se observe bine, să nu se cumpere un preparat rău, fără efect său chiar stricțios. Să se ceară: Hapurile Elisabeth a lui Neustein; pe copertă și în instrucția de intrebuită le ele au semnatura de sus.

Depoul principal în Viena: Farmacia la Sf. Leopold a lui Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Depoul în București: Farmacia C. Kladni, strada Șerban-Vodă, 3.

De vînzare

locul de 15 stăjene în
Strada Brezoianu, vis-à-vis de
secția comercială. Doritorii să
l'cumpără se va adresa la d.
Scarlat Orăscu, Strada Michael
Vodă, Nr. 27.

VINURILE cele mai BUNE DE TRANSILVANIA

pentru cari garanție
c' sunt veritabile

se pot găsi la
Gustav Rietz
Strada Carol I, 60
in sticle umplute de mine,

cu pre-turile de
poulud

J. B. TEUTSCHE
Export de vinuri
SCHASSBURG (Transilvania)

— Liste de prețuri gratis. —
Deposit de vinuri indigene și straine

— Atelier de legătorie

BUCUREȘTI

5, Strada Regală, 5
— vis-à-vis de Hotel Union —

Atelier de legătorie de Cară de
lux, galanterie, caronage și
paturi de fotografie.

Prea escelent contra tuturor insectelor!

Această nouă specialitate aleasă nimicește cu forță și iuțelă surprinzătoare ori-ce insecte din locuințe, bucătării și oteleuri, precum și pe animalele noastre domestice, în grăduri, pe plante în florării și în grădini. Veritabilă numai în sticle originale cu semnatura numelui și cu marca fabricei. Ce se debitează în hârtie desfăcută nu e nică odată specialitatea Zacherl.

DEPOSIT IN BUCURESCI: La Drogueria Bruss; la d. Carol Gersabek; în farmacia la "Leul de aur", a d-lui E. I. Rissdörfer; la Drogueria I. Ovessa, Strada Academiei; la d. D. Martinovič, Strada Carol I; Farmacia la "Cerb", a d-lui F. W. Zürner, Calea Victoriei, 50; la Gustav Rietz, Strada Carol I, 60; la George Kosmann;

IN PROVINȚIE: Brăila, farmacia la "Minerva"; Galați, în farmacia Curții regale (M. Buihner); Farmaciele la "Ville", și din Strada Portului, (Jean Oswald); Craiova, Farmacia la "Aurora"; Farmacia la "Vulturul de aur", (Ed. Konteschweller); T. Severin, Farmacia la "Imperatul Severus", a d-lui Carol B. Erben

I. ZACHERL, WIENA, Stadt, Goldschmiedgasse 2.

Deposit in Bensheim, la d-nul Biebsheim, Dieburg, Gernsheim, Gr.-Gerau, Gr.-Zimmers

I. W. KRAPP, JEAN KNÖBEL, CARL REH, J. FÄRCH, JOS. SCHLEICHER, JUSTIN HOFFER,

Deposit in Ingelheim, la d-nul WILH. ILLIG, Michelstadt, Seligenstadt, Stockstadt, Zwingenberg,

GUST. OSTERHELD, JOS. KRAUS, TH. KOBEY, GEORG FUCHS.